

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.A Semester V Examination -- 2019

Monday, 15th April 2019 2:00 P.M to 5:00 P.M

History - UA05EHIS23 Indian History Part-1

નોંધ - 1. જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે. 15/04/2019

2. પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં પૂરા વાક્યમાં લખો Monday

કુલ ગુણ - 30

પ્ર- 1 કોંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો

(૧૮)

(૧) વિદ્વાનો સિંધુ સંસ્કૃતિને યુગની સંસ્કૃતિ કહે છે.

(પ્રાચીન પાષાણયુગ, નૂતન પાષાણયુગ, તામ્રકાંસ્યયુગ, લોહયુગ)

(૨) પંજાબમાં સ્થળેથી સિંધુ સંસ્કૃતિના અવશેષ મળે છે.

(રોપડ, ચાન્દુદડો, કાલીબંગન, કુલ્લી)

(૩) અંગ્રેજ વિદ્વાન.....એ ઋગ્વેદનું અંગ્રેજી ભાષાંતર કર્યું છે.

(કનિંગહામ, મેક્સમૂલર, મેગેસ્થનીસ, પી ગીલ્સ)

(૪)વેદની રચના ગદ્ય અને પદ્ય બંનેમાં મળે છે.

(ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ)

(૫)સાહિત્ય ગૃહસ્થ જીવનના નિયમો સાથે સંબંધિત છે.

(ધર્મસૂત્ર, ગૃહ્યસૂત્ર, શ્રોતસૂત્ર, છંદસૂત્ર)

(૬) જૈન ધર્મગ્રંથનું સાહિત્ય નામે ઓળખાય છે.

(ત્રિપિટક, જાતકકથાઓ, આગમ, અવેસ્તા)

(૭) ચોથી બોધ્ય ધર્મપરિષદના અધ્યક્ષ હતા.

(મહાકશ્યપ, તિસ્સા, અશ્વધોષ, વસુમિત્ર)

(૮) મોર્ય સામ્રાજ્યમાં પ્રાંતોના વડા નામે ઓળખાતા હતા.

(માંડલિક(સુબો), સ્થાનિક, સમાહર્તા, સેનાની)

(૯) ગુપ્તયુગનો વૈજ્ઞાનિક....., ગણિતજ્ઞ પણ હતો

(વરાહમિહીર, નાગાર્જુન, આર્યભટ્ટ, બૃહસ્પતિ)

(૧૦) ગોમટેશ્વરની સોથી ઊંચી મૂર્તિ નગરમાં જોવા મળે છે.

(મથુરા, શ્રાવસ્તી, શ્રવણબેલગોલા, તાંજોર)

(૧૧) ચાંપાનેરનો રાજા જયસિંહ બીજોનામે પણ ઓળખાતો હતો

(રા'માંડલિક, સુમરા, રા'નવધણ, પતઈ રાવળ)

(૧૨)રાજા 'પૃથ્વીવલ્લભ' તરીકે જાણીતો થયો.

(મુંજ, ભોજ, રાણા સંગા, પૃથ્વીરાજ)

(૧૩) ચોલ વહીવટીતંત્રમાં પ્રાંતો.... નામે ઓળખાતા.

(મંડલમ્, નાડુ, કુર્મ, સુબા)

(૧૪) ખજુરાહોના શૈવમંદિરો વંશના રાજાઓએ બંધાવેલા છે.

(પાલ, ચૌહાણ, ચંદેલા, ચાલુક્ય)

(૧૫) શાહજહાંએ તૈયાર કરાવેલું મથુરાસન ઉઠાવી ગયો

(ચંગીઝખાન, અહમદખાન અબ્દાલી, નાદીરશાહ, શિવાજી)

(૧૬) શિવાજીના ગુરુ હતા

(દાદા કોંડેવ, સ્વામી નામદેવ, સ્વામી રામદાસ, સંત જ્ઞાનેશ્વર)

(૧૭) કબીર વાણીનો સંગ્રહ ગ્રંથમાં થયેલો છે.

(કબીરવાણી, બિજક, ગંધસાહેબ, શ્રીભાષ્ય)

(૧૮) દિલ્હીના સુલતાન.....નું મૃત્યુ 'પોલો'ની રમત રમતાં ઘોડા પરથી પટકાઈ જતાં થયું હતું

(કુતુબુદ્દીન ઐબક, બલ્ખન, અલાઉદ્દીન ખીલજી, ઈબ્રાહીમ લોદી)

પ્ર- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો

(૧૭)

(૧) મોહંજોદડો પાકિસ્તાનના સિંધ પ્રાંતના કયા જિલ્લામાં આવેલું છે.

(અ) લારખાન (બ) લાહોર (ક) મોન્ટગોમરી (ડ) રાવી

(૨) પતંજલીએ કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી ?

(અ) સાંખ્યદર્શન (બ) ન્યાયદર્શન (ક) યોગદર્શન (ડ) કલ્પસૂત્ર

(૩) આર્યોના જીવનમાં બુધ્ધિનો દેવ કોને કહેવામાં આવે છે ?

(અ) ઈન્દ્ર (બ) સૂર્ય (ક) વરુણ (ડ) પર્જન્ય

(૪) સંગમ સાહિત્ય કઈ ભાષામાં રચાયું હતું ?

(અ) તેલુગુ (બ) તમિલ (ક) કન્નડ (ડ) મલયાલમ

(૫) બોધ્ધ સ્તૂપોમાં સૌથી જાણીતો સ્તૂપ કયા સ્થળે આવેલો છે ?

(અ) ખજૂરાહો (બ) અમરાવતી (ક) સાંચી (ડ) લોરિયા

(૬) મહાન સિકંદરનું મૃત્યુ ઈ.સ.પૂ. ૩૨૩માં કયા સ્થળે થયું હતું ?

(અ) વાયવ્ય ભારત (બ) બેબિલોન (ક) ઈરાન (ડ) મોસિડોનિયા

(૭) દખ્ખણના ચાલુક્યોની રાજધાની કઈ હતી ?

(અ) વાતાપી (બાદામી) (બ) નાસિક (ક) કાંચી (ડ) મૈસુર

(૮) 'ૐ નમઃ શિવાય'એ દિક્ષામંત્ર કયા સંપ્રદાયનો છે ?

(અ) દાદુ (બ) પ્રજ્ઞામી (ક) કબીરપંથી (ડ) લિંગાયત

(૯) કઈ ભાષાને 'દેવ ભાષા' કહેવામાં આવે છે ?

(અ) તેલુગુ (બ) કન્નડ (ક) સંસ્કૃત (ડ) તમિલ

(૧૦) નીચેનામાંથી કોને 'કાશ્મીરનો અકબર' કહેવામાં આવે છે ?

(અ) હસનશાહ (બ) ઝફરખાન (ક) ઝૈનુલ આબાદીન (ડ) મુબારક શાહ

(૧૧) કયો શાસક જમીન મહેસૂલ અને અન્ય સુધારાઓના સંદર્ભમાં 'અકબરનો પુરોગામી' તરીકે ઓળખાયો ?

(અ) બાબર (બ) હુમાયુ (ક) શેરશાહ (ડ) મહંમદ ઘોરી

(૧૨) મેવાડના રાજા પ્રતાપના ઘોડાનું નામ શું હતું ?

(અ) માણકી (બ) ચેતક (ક) કેસરી (ડ) બલવીર

(૧૩) નીચેનામાંથી કયા વંશના રાજાઓની રાજધાની ધારાનગરી હતી ?

(અ) પરમાર (બ) ગઢવાલ (ક) પાલ (ડ) ચંદેલા

(૧૪) જહાંગીરના સમયનો સુપ્રસિદ્ધ ચિત્રકાર કોણ હતો ?

(અ) મન્સૂર (બ) અઝીઝ કોકા (ક) ઈબ્રાહીમ સરહીદી (ડ) ઉત્સાદ ઈશા

(૧૫) કયા મુઘલ બાદશાહનો સમય 'મુઘલ ઇતિહાસનો સુવર્ણયુગ' કહેવાયો ?

(અ) જહાંગીર (બ) શાહજહાં (ક) અકબર (ડ) ઓરંગઝેબ

(૧૬) પેશ્વા બાલાજી બાજસવનું બીજું નામ શું હતું ?

(અ) વિશ્વાસરાવ (બ) માધવરાવ (ક) નાનાસાહેબ (ડ) નારાયણરાવ

(૧૭) સલ્તનત સમયમાં ગુજરાતનું કયું સ્થળ ગળીનું ઉત્પાદનનું મોટું કેન્દ્ર હતું ?

(અ) સુરત (બ) સરખેજ (ક) વટવા (ડ) મહેમદાવાદ

પ્ર- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો

(૧૭)

- (૧) અલાઉદ્દીન ખીલજીએ કોને 'ભારત- શુક'નો ખિતાબ આપ્યો હતો ?
(ક) મુઈનુદ્દીન ચિશ્તી (ખ) શેખ ફરીદ (ગ) અમીર ખુશરો (ઘ) મલેક કાફર
- (૨) મધ્યકાળમાં કયા સુલતાને દિલ્હીમાં 'કિતાબ ઘર'ની સ્થાપના કરી હતી ?
(ક) કુતુબુદ્દીન ઐબક (ખ) બલ્ખન (ગ) બાબર (ઘ) મહમૂદ બેગડો
- (૩) બાબરે લખેલ 'તુઝુક બાબરી' (બાબરનામા) શું છે ?
(ક) નવલિકા (ખ) આત્મકથા (ગ) કાવ્ય ગ્રંથ (ઘ) વસિયતનામું
- (૪) અકબરની સેનાનો સામનો કરનાર સ્ત્રી કોણ હતી ?
(ક) રાણી રૂપમતી (ખ) રાણી કર્ણાવતી (ગ) રાણી દુર્ગાવતી (ઘ) રાણી જોધાબાઈ
- (૫) દિલ્હીના કયા શાસકનું મૂળ નામ 'ફરીદ' હતું ?
(ક) જહાંગીર (ખ) હુમાયુ (ગ) શેરશાહ (ઘ) શાહજહાં
- (૬) પાણીપતનું બીજું યુદ્ધ કોની કોની વચ્ચે થયું હતું ?
(ક) અકબર-હેમુ (ખ) હુમાયુ-શેરશાહ (ગ) અકબર-બૈરામખાં (ઘ) અકબર-આદીલશાહ
- (૭) 'આઈને અકબરી' અને 'અકબરનામા' કોણે લખી છે ?
(ક) અકબર (ખ) અબુલ ફઝલ (ગ) ફૈઝી (ઘ) અઝીઝ કોકા
- (૮) અકબરે આરસ પથ્થરનો સૌથી માટો બુલંદ દરવાજો કોની યાદમાં બંધાવ્યો હતો ?
(ક) ગુજરાત વિજયની ખુશાલીમાં (ખ) શેખ સલીમ ચિશ્તીની સ્મૃતિમાં
(ગ) ગોંડવાના વિજયની યાદમાં (ઘ) ગોગ્રા યુદ્ધના વિજયની ખુશાલીમાં
- (૯) અગ્રેજ પ્રતિનિધિ સર ટોમસ રો કયા મુઘલ બાદશાહના શાસનકાળ દરમિયાન આવ્યો હતો ?
(ક) શાહજહાં (ખ) અકબર (ગ) જહાંગીર (ઘ) ઓરંગઝેબ
- (૧૦) મુઘલ રાજ્યની આવકનું મુખ્ય સ્રોત કયું હતું ?
(ક) યાત્રા વેરો (ખ) જજિયા વેરો (ગ) મીઠા વેરો (ઘ) જમીન મહેસૂલ
- (૧૧) ઇતિહાસમાં 'તરંગી સુલતાન'ના નામે કોણ જાણીતું છે ?
(ક) કુતુબુદ્દીન ઐબક (ખ) અલાઉદ્દીન ખીલજી (ગ) મહમૂદ તઘલખ (ઘ) ફિરોજશાહ તઘલખ
- (૧૨) ફૈઝીએ અનુવાદિત કરેલ 'લીલાવતી' ગ્રંથ કયા વિષયનો છે ?
(ક) ગણિત (ખ) ઇતિહાસ (ગ) વિજ્ઞાન (ઘ) આયુર્વેદ
- (૧૩) અકબરના દરબારના હાજર જવાબી વિદ્વાન બીરબલનું મૂળ નામ શું હતું ?
(ક) બિશનદાસ (ખ) ચશુદાસ (ગ) ઈશ્વરદાસ (ઘ) મહેશદાસ
- (૧૪) તેલુગુ સાહિત્યના પિતા તરીકે કોણ જાણીતું હતું ?
(ક) તિરૂમલ (ખ) પેદન (ગ) સાયણાચાર્ય (ઘ) કૃષ્ણદેવરાય
- (૧૫) શિવાજીનો જન્મ કયા કિલ્લામાં થયો હતો ?
(ક) જુન્નર (ખ) શિવનેરી (ગ) રાયગઢ (ઘ) સિંહગઢ
- (૧૬) પાણીપતના યુદ્ધનો જનક અહમદશાહ અબ્દાલી કયા પ્રદેશનો શાસક હતો ?
(ક) અફઘાનીસ્તાન (ખ) ઈરાન (ગ) ઈરાક (ઘ) તુર્કસ્તાન
- (૧૭) શિવાજીએ ગુજરાતનું કયું શહેર બે વખત હુમલો કરીને અઢળક સંપત્તિ મેળવી હતી ?
(ક) વિજાપુર (ખ) સુરત (ગ) નવસારી (ઘ) વલસાડ

(P.T-0)

પ્ર- ૪ નીચે આપેલા 'અ' અને 'બ' વિભાગમાંથી સારા વિકલ્પ શોધી જોડકાં જોડો

(ક)	'અ'	'બ'	(દ)
૧	મહાબલિપુરમ્	અસારવા	
૨	ચાંદમિનાર	ફતેપુર સીક્રી	
૩	દાદાહરિની વાવ	પાણીપત	
૪	બોરોબુદુર બોધ્ય સ્તૂપ	તામિલનાડુ	
૫	રાણી જોધાબાઈનો મહેલ	દોલતાબાદ	
૬	કાબુલી મસ્જિદ	જાવા	
(ખ)	'અ'	'બ'	(દ)
૧	કાલિદાસ	અમરકોશ	
૨	જયદેવ	અભિજ્ઞાનશાકુંતલ	
૩	અમરસિંહ	તુલસીદાસ	
૪	દ્વયાશ્રય	કવિ જગન્નાથ	
૫	ગંગાલક્ષ્મી	હેમચંદ્રાચાર્ય	
૬	રામચરિતમાનસ	ગીતગોવિંદ	
(ગ)	'અ'	'બ'	(દ)
૧	ઈ.સ.પૂ 269	રાક્ષસભુવનનું યુધ્ધ	
૨	ઈ.સ 1206	ઔરંગઝેબનું અવસાન	
૩	ઈ.સ.1674	અશોકનો રાજ્યાભિષેક	
૪	ઈ.સ.1707	લોથલની શોધ	
૫	ઈ.સ.1763	ગુલામવંશની સ્થાપના	
૬	ઈ.સ.1954	શિવાજીનો રાજ્યાભિષેક	

— X —